

Evidencijski broj / Article ID: [21272659](#)
Vrsta novine / Frequency: [Dnevna](#)
Zemlja porijekla / Country of origin: [Hrvatska](#)
Rubrika / Section:

GODIŠNJI IZBOR MAGAZINA ► STR. 40-48

NAJBOLJE KNJIGE 2024.

14 autora izabralo beletrističke i publicističke naslove godine na izmaku

A grid of 14 book covers representing the best books of 2024. The covers include titles like 'Bljesak tame' by Ethan Hawke, 'Vukotrk', 'TASH AW', 'BITCH', and 'LUCY COOKE'.

Beletristika

A newspaper clipping showing a list of books and their authors, with a large orange arrow pointing to the 'Beletristika' section.

NAJBOLJE KNJIGE 2024.

Beletristika

Godišnji izbor Magazina

14 autora izabralo je najbolje beletrističke
i publicističke naslove u godini na izmaku

Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

Ann Patchett
TOM LAKE
Profil
prijevod: Saša Stančin

Koliko svojoj djeci otkrivamo o vlastitoj prošlosti osnovna je tema romana američke spisateljice. Priča je to o mladoj glumici Lari Nelson i ljetu koje provodi u kazališnoj trupi Tom Lake, u kojoj ulazi u strastvenu ljubavnu vezu s glumcem Peterom Du-keom, koji poslije postane velika filmska zvijezda. Priču doznajemo u retrospektivi, a Lara događaj iz mladosti pripovijeda svojim trima velikim kćerima. Posebnu ulogu u priči imaju drame koje postavlja ova imaginarna kazališna trupa; to je "Naš grad" Thorntona Wildera - kulturna drama američke kulture, a tu su i "Lud od ljubavi" Sama Sheparda i "Cabaret". Patchett piše s mnogo emocija i lako uspostavlja kontakt s čitateljima.

PAVICA KNEZOVIĆ BELAN

Dugogodišnja urednica i novinarka u Jutarnjem listu. Uz ostale stvari u Magazin svake subote piše kolumnu "Divan život"

Hernan Diaz

U DIVLJINI

Stilus

prijevod: Lada

Furlan Zaborac

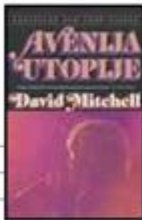
"Nalik na Huckleberryja Finna kakvog bi napisao Cormac McCarthy" - ovako su Diazov pr- vijenac perfektno točno opisali u Sunday Timesu. Radnja romana smještena je u vrijeme američke zlatne groznice a pratimo sud- binu mladića Hakana koji se sa svojim starijim bratom iz Šved- ske uputio u Obećanu zemlju. Odmah na početku njihovi se pu- tevi razdvajaju, a Hakan se nađe u nizu okrutnih pustolovina. Sve što mu se događa doznajemo iz njegove nezrele percepcije, nje- govog poznavanje svijeta je rudi- mentarno a njegovo osjećanje sebe i drugih dramatično. "U div- ljini" je hit među mojim prijatelji- ma i poznanicima, svatko kome sam posudila ovaj roman vratio ga je oduševljen.

David Mitchell

AVENIJA UTOPIJE

Vuković & Runjić

prijevod: Saša Stančin

Obimni roman o nastanku jed- nog rock'n'roll benda krajem 1960-ih u Londonu autora "Atla- sa oblaka" idealno je ljetno štivo. Mitchell u romanu živote četve- ro mladih glazbenika isprepli- će sa stvarnim ličnostima toga vremena - pa su tu i Janis Jo- plin i Jimi Hendrix - i ta *forrest- gumpovska* tehnika dobro funk- cionira. Svako poglavlje nazva- no je po jednom albumu benda - kojem je ime Avenija utopije i s Mitchellom detaljno "preslušava- mo" i A i B stranu. Protagonisti benda dobro su složeni: siromaš- ni gitarist Dean Moss je ženska- roš koji se useljava kod gitarista Jaspera de Zoeta, koji dolazi iz dobrostojeće obitelji. Tu je jed- nostavan bubnar Peter Griffin te klavijaturistica i folk pjevačica Elf Holloway u potrazi za vlasti- tim seksualnim identitetom. Au- tor posebnu pozornost posvećuje opisu koncerata.

Slavenka Drakulić

O ČEMU NE GOVORIMO

Fraktura

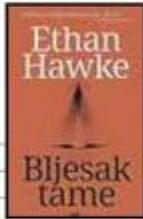
Bolest, starost, suočavanje s ne- umitnim krajem, erozija ljubav- nih odnosa, čežnja i tjelesnost koje su još uvijek žive čak i na pragu smrti - neke su od tema koje Slavenka Drakulić ispisuje vrlo uvjerljivo. Ove priče mogu se čitati iz autobiografskog klju- ča, ali i ne moraju jer korespon- diraju s onim što nam se svima događa - tjelesnim propadanjem koje se ne može zaustaviti, in- tenzivnom introspekcijom koja se pojačava s prolaženjem vre- mena, gledanjem na bližnje dru- gim očima dok smrt na sve nas baca svoju dugu sjenu. Slavenka je često hrabro otvarala nove te- me, pa tako i sada piše o onome - o čemu ne govorimo.

Ethan Hawke

BLJESAK TAME

Media bar

prijevod: Nada Mirković

Nemojte biti literarni snobovi i odbaciti ovaj roman samo za- to što ga je napisao jedan - holi- vudski glumac. Jer "Bljesak ta- me" pruža mnogo zadovoljstva; od standardnih pikanterija film- skog glumca kojem se brak ras- pada zbog njegove požude za mnogo mladom kolegicom, no zapravo nepodnošenja da je že- na s kojom je u braku artistički i komercijalno na višoj razini. No, pravo blago romana opis je stva- ranja jedne kazališne predstave - u ovom slučaju Shakespearo- va "Richarda III" na Broadwayu. Ekstatičnim ritmom i duhom pomalo podsjeća na atmosfe- ru Inárrituova filma "Birdman". Roman su čitali i moji prijatelji iz kazališta, koje je posve osvo- jila Hawkeova strastvena re- konstrukcija glumačkog života. I ega.

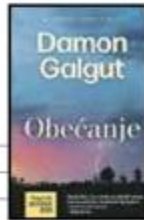
Hernan Diaz
"U divljini" je hit među mojim prijateljima i poznanicima, svatko kome sam posudila ovaj roman vratio ga je oduševljen

Damon Galgut
OBEĆANJE

Lumen

prijevod: Ana Josić

Južnoafrički pisac Galgut izla- že u ovom romanu povijest jed- ne burske (aafrikanske) obite- lji kroz dvije generacije i četiri pogreba: židovski, kalvinistič- ki, budistički i ateistički. Jed- no prekršeno obećanje pretva- ra se kod Galguta u kletvu koja na duge staze susiže potom- stvo. "Promise" je saga u kojoj ima svega, od aparthejda i ulič- nog kriminala do protestantske tvrdokornosti i PTSP-a ratnih povratnika. Cijelo jedno kom- pleksno društvo u knjizi vam je na dlanu, a likovi su istodobno i društveno tipični i individuali- zirano, bolno točni.

JURICA PAVIČIĆ

Pisac, filmski i književni kritičar. Novinar i kolumnist ("Vijesti iz Liliputa") Jutarnjeg lista. "Žigice" je naslov njegova posljednjeg romana

Kerstin Ekman

VUKOTRK

Iris Illyrica

prijevod: Lana Momirski

Kerstin Ekman velika je me- štrica švedskog krimića, žena iz čijeg je šinjela - preciznije, ro- mana "Crna voda" - izišao i sam Stig Larsson. Njezin roman "Vu- kotrk" nije krimić, iako ima i istragu i ispaljeni metak. "Vuko- trk" pripovijeda o starom lovcu koji počne preispitivati vlastiti život kad se jednog mrzlog ju- tra susretne s orijaškim vukom. Kratki roman Kerstin Ekman bavi se odnosom čovjeka i priro- de, točnije - s dva moguća nači- na odnosa: obzirnim suživotom i grabežljivim uzimanjem. Ali uza sve to, "Vukotrk" je još nešto, možda i najvažnije. To je najbolji roman o starosti i starenju koji sam pročitao.

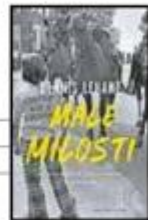
Dennis Lehane

MALE MILOSTI

Sonatina

prijevod: Nevena Erak

Camaj

Bostonski Irac Lehane napisao je krimić koji je jednog nogom sociopolitička studija, a drugom antički mit. "Male milosti" am- bijentirane su u Boston 1974., u doba kad je grad još razdije- ljen nevidljivom žicom na rasna i etnička susjedstva. Nestanak irske djevojke ponuka njezinu mater da sama počne provodi- ti istragu, a ta je istraga uvlači u šikaru vlastite irske zajedni- ce. Mulj se podigne, a junaki- nja Mary Pat uskoro uviđa da su floskule o krvi i zajedništvu baš to - floskule. Sve što želite od dobrog krimića je tu: i miste- rij, i akcija, i puškaranje. Uz to, "Little Mercies" donose i puno, puno više.

Jens Liljestrand

AKO SVE I NESTANE

Profil knjiga

prijevod: Edin Badić

U očito ne distopijskoj i očito ne budućnosti, Švedsku je za- hvatio biblijski požar: Bijesni ekološki prosvjednici počinju pustošiti i uništavati, a najure- đenije društvo svijeta počinje se raspadati pred očima uljul- kanih građana. To je kontekst u kojem Liljestrand prati četve- ro likova: samodopadnog i pro- gresivnog buržujskog oca, sina razmetnog koji se pridruži pro- svjedima, imigranticu koja bi naprosto htjela uživati u odres- cima i putovanjima, te prize- mnju, materijalističku djevojku koja u kaosu "godine nulte" ot- kriva vlastito liderstvo. Bojao sam se da će "Ako sve i nestane" možda biti zeleni agitprop - ali, roman je, srećom, kudi- kamo složeniji od toga. Ovo je knjiga koju će voljeti oni koji vo- le filmove Rubena Östlunda. I Liljestrand, kao i Östlund, obo- žava bičevati klasu i društvo kojem sam pripada.

Mario Desiati

RAZDOMLJENI

Ocean More

prijevod: Ana Badurina

Desiatijeva knjiga prati dvo- je vršnjaka i prijatelja iz ma- log apulijskog gradića tijekom dvadeset godina ovog stoljeća. Dvoje je glavnih ljudskih junaka ove knjige - ali, glavni junak za- pravo nije čovjek, nego njihova regija - Apulija. Ta peta talijan- ske cizme, debeo i stoljećima beznađan jug, prolazi tijekom dvadesetak godina romana put koji je nama na hrvatskom jugu tako proketo prepoznatljiv: put od sloma industrije i južnjačkog čemera do nekretninskog buma i monopola turizma. Gradić iz "Razdomljenih" zove se Martina Franca, a ta bi Martina Franca mirno mogla biti Makarska ili Trogir.

Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

SNJEŽANA PAVIĆ

Novinarka i kritičarka Jutarnjeg lista. Posljednjih je godina veliku pažnju izazvala svojom feminističkom kolumnom "Nevina u ludnici"

Mareike Fallwickl
BIJES KOJI OSTAJE
Hena.com
prijevod: Stjepanka Pranjeković

Dva slatka mala dječaka vječno u sukobu, pobunjena tinejdžerica, zgodni otac napola prisutan jer je sav u poslu. I majka koja na prvoj stranici za večerom ustaje sa stola, otvara balkonska vrata i skače. Mareike Fallwickl (41) jednostavnim potezima skicira položaj žene u društvu danas. To je izvor velikih povreda i boli koja hrani vječni plamen bijesa. Divljenje izaziva lakoća kojom ispisuje dijagnozu svijeta koji mrzi i ubija žene, i to još tako da vas čitanje ispunjava radošću, a onda i ponosom i pouzdanjem. Ne samo zbog neočekivanosti, dubine i jasnoće uvida: roman ne staje na opisu onoga što kritizira, nego otvara širom vrata obećanju velike promjene. Himna ženskoj slobodi i prijateljstvu.

Camille Kouchner
FAMILIA GRANDE
Disput
prijevod: Ema Đurasek

Ovo je jedna od knjiga koje mijenjaju društvo. Kći slavnog Bernarda Kouchnera, francuskog ministra i osnivača Liječnika bez granica, iznošenjem obiteljske tajne o bratu blizancu kojeg je godinama silovao očuh proizvela je potres koji je u liberalnoj Francuskoj mijenjao shvaćanje seksualnih sloboda, a onda i zakone. Priča o seksualnom nasilju prije svega je priča o prešućivanju. Mislite da će vam šutnja sačuvati ugled i obitelj, ali istina je upravo suprotna. Familia Grande čitko je i distancirano ispisan tekst o razornim posljedicama šutnje po obitelj i njene članove. Tamo gdje su trebali biti ljubav i povjerenje, ostaje muka, preteška da bi se preživjela bez ogromnih količina alkohola, tableta, droge.

Nives Madunić Barišić
ŽENE KOJE VRIŠTE U SEBI
Ljevak

Ona ima 55 godina, muža i odraslu djecu kojima kuha, čisti i pere. Ne, nema prijateljece, navikli su da s posla odmah dode doma, što je to sad?! Roman nose živi likovi žena. Priča je vrlo naša, zagrebačka i hrvatska, radnja vas nakon nešto predugog uvoda usiše toliko da knjigu ne želite više ispustiti. Likovi su mesnati, nitko nije samo dobar ni samo loš, autorica ima razumijevanja i za notornog pijanca i nasilnika koji uništava život mlade obitelji svoga sina, crtajući nam kako to društvo proizvodi nasilje dok slavite na televiziji pad Vukovara, a istraumatizirane branitelje ste šutnuli i prepustili ih samoliječenju alkoholom i agresijom.

Jennette McCurdy
DRAGO MI JE DA JE MAMA MRTVA
Fraktura
prijevod: Hana Samaržija

Za djevojčice je ljubav prema majci tako često pogubna, a što ako od četvrte godine znaš da ti mama boluje od raka? Ispovijest nekadašnje djevojčice-glumice Jennette McCurdy čita se kao roman, i kao priručnik za razumijevanje korijenja poremećaja hranjenja; ne, nisu to samo anoreksija, bulimija i prejedanje. Briga o kalorijama, mišićima i zdravoj prehrani savršeno je sredstvo bijega od emocija i nepodnošljivog načina života. McCurdy ispisuje potresnu pozadinu uspjeha. U ovoj fazi zrelog kapitalizma droga i alkohol su out, poremećaji prehrane su in, dok dobro ispadaju na Instagramu.

Dunja Matić
PREVIŠE TRUDA, ESEJI O RADU, RODU I RASPOREDIMA
Durieux

Dunja Matić piše jako autobiografski, pa sam zbirku esaja čitala kao nastavak zadnjeg romana "Mirovanje". Ista je pripovjedačica, mlada žena na početku sveučilišne karijere. "Previše truda" poziv je na razgovor: kako ući u kontakt s onima koje se to tiče, a izbjeci blato internetskih komentara? Nikako, čini mi se: rado bih da sam svaki od ovih esaja prvo čitala na Facebooku, da mogu sudjelovati u raspravi, jer sve su to teme koje me se duboko tiču. Recimo, o tome kako dijete niže klase ulazi u intelektualni svijet: s "previše truda" kojima pokušava zatrpiti nesigurnost i osjećaj da tu ne pripada.

Rachel Cusk
Lagan, kratak, pomalo eteričan i neuhvatljiv roman u kojem je svega barem nekoliko puta više nego što se to čini na prvi pogled. Ne, "muški" roman nije ove godine imao ista slično ovom "ženskom" romanu

DRAGAN JURAK

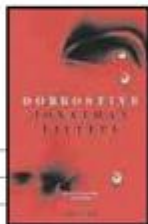
Pisac i kritičar. Suradivao je i surađuje u brojnim hrvatskim medijima. Prije tri godine dobio je VBZ-ovu nagradu za najbolji neobjavljeni roman

Rachel Cusk
DEPADANSA
Vuković & Runjić
prijevod: Vlatka Valentić

U sjeni nobelovaca Jona Fosse (Nobel za 2023.) i Han Kang (Nobel za 2024.), ispod nogu megaromana Jonathana Littella i Karla Ovea Knausgård, prošao je novi roman možda i najznačajnije svjetske spisateljice. "Depandansa" je roman o jednoj močvari, dvije kuće i šestoro žena i muškaraca, organiziranih u tri para: lagan, kratak, pomalo eteričan i neuhvatljiv roman u kojem je svega barem nekoliko puta više nego što se to čini na prvi pogled. Cusk piše o "ženskoj situaciji". U "Arlington Parku" to su bile rane tridesete, u trilogiji "Oris" rane četrdesete, a u "Depandansi" rane pedesete. To je trenutak u kojem zatičemo M. Sve je iza nje, i toliko toga je još ispred nje: ali pitanje je gdje (u močvari?), na koji način (duhovno? tjelesno?), s kime (mužem? gostom?) i s čime u rukama (ovim starećim tijelom?)... Ne, "muški" roman nije ove godine imao ista slično ovom "ženskom" romanu.

Jonathan Littell
DOBROSTIVE
Fraktura
prijevod: Lea Kovács

"Dobrostone" nisu savršeni roman, ali su savršena povijesna rekonstrukcija holokausta. Roman Jonathana Littella Danteov je "Inferno" dvadesetog stoljeća, putovanje paklom Europe od prelaska rijeke Bug 1941. do Berlina 1945. s oficirima SD-a, obavještajne službe SS-a, Sturmbannführerom Maximilienom Aueom kao vodičem. Američki Francuz Littell, dvojezičan u pismu i kulturi, progutao je svu dostupnu povijesnu građu i napisao roman koji je povijesni simulakrum, avet i sablast devetog kruga pakla europske povijesti, literarna freska u stilu Hieronymusa Boscha... Knjiga-malj.

Jurica Pavičić
ŽIGICE
Stilus

"Žigice" su nadzemaljski lijep roman o jednoj cikloni, jednoj orkanskoj buri koja će razbuktati požar u predgrađu Splita, i vatri koja će ogoliti pola stoljeća lokalne zajednice. Jurica Pavičić vlastoručno, usamljen na mediteranskom rubu Balkana, obnavlja literarni potencijal krimića. "Žigice" prevladavaju ograničenja žanra, prevladavaju ograničenja žanrovskog stila i ovisnosti o fabuliranju. Sve to (uz dodatak provincijalizma i lokalizma) Pavičić iz blata pretvara u živu žanrovskog Golema. Nešto slično na sjeveru zemlje, u međimurskom lokalizmu, radi još jedan pisac koji, također usamljeno, prevladava ograničenja žanra. Ali ovoga puta, ove godine, slava obnavljanja pripada majstoru s mora.

Karl Ove Knausgård
VUKOVI IZ ŠUME VJEČNOSTI
OceanMore
prijevod: Anja Majnarić

Svijet stoji od kada je Knausgård počeo svoje petoknjžje. Ljudi kao i obično jedu i piju, kupuju i spavaju, sanjaju ovo, muči ih ono, ali svijet zapravo stoji bez daha i čeka nove knjige petoknjžja koje je krenulo s "Jutarnjom zvijezdom". Ljudi to ne znaju, ali trebali bi znati: Trump bi trebao umuknuti, Musk se pokriti dekom po glavi, Putin hodati na prstima - jer Knausgård piše! "Vukovi iz šume vječnosti" knjiga je smrti i bolesti, knjiga mrtvih i živih, i knjiga o tome "što izgubimo kad izgubimo nekoga zbog smrti". Ovo posljednje samo je srce i romana i petoknjžja. Nove nastavke možemo samo nastaviti čekati bez daha.

Gerald Murnane
POGRANIČNI OKRUZI
Durieux
prijevod: Ivana Rogar

"Pogranični okruzi" su izvještaj; tako književnik Murnane naziva svoj roman o vitražima i šarenom staklu, knjigama i konjskim trkama, pikulama i slušanju radija, i o tome kako treba paziti kamo upravljati pogled u gradu. Nema čudnije biljke u svijetu književnosti od Murnanea. "The Plains" iz 1982. njegovo je remek-djelo, ali ni u Murnaneovu romanu iz 2017. ne manjka Murnanea. S Australcem smo na neoznačenom terenu esaja i romana, fikcije i non-fikcije, autobiografije i meditacije, mistifikacije i mistike, introvertnosti i humora. Književnih senzacija u "Pograničnim okruzima" ne manjka... Ali kad kažemo "senzacije", mislimo na šareno staklo, vitraje i pikule.

Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

JADRANKA PINTARIĆ

Autorica, prevoditeljica, urednica i književna kritičarka čije kritike možete čitati srijedom u Jutarnjem listu

Han Kang
VEGETARIJANKA
LJUDSKA DJELA
Hena.com
prijevod: Mirna Čubranić

Dojma sam da nije bilo dovoljno halabuke da je Nobela za književnost prvi put dobila žena iz Azije. Oba prevedena romana su moćna: Vegetarijanka kao kritika patrijarhalnog ustroja koji terorizira žensko tijelo i um te opisuje psihološke posljedice društvenih normi za tlačenje žena razotkriva kako se prisilom oblikuje ženski identitet s uvijek neželjenim tijelom, na granici između strave i tragedije ukazuje koliko je seksualnost izobličena mizoginijom; Ljudska djela kao kritika nasilja države nad građanima koji traže svoja prava, uz nebrojene potke društvene patologije, transgeneracijske psihicke/tjelesne posljedice diktature i zataškavanja državnih zločina, gubitak nade u mogućnost "popravljanja" ljudskog roda.

Olga Tokarczuk
EMPUZIJ,
KLIMATSKOLJEČILIŠNI
HOROR
Fraktura
prijevod: Mladen Martić

Za razliku od južnokorejske nobelovke koja nije aktivistička feministkinja, a ipak je na udaru desničara, Poljakinju su optužili da je nedomoljubna jer se zalaže za pravo na pobačaj i da je ekoteroristkinja zbog stavova o očuvanju prirode. Eto je na djelu: predložak joj je Mannova Čarobna gora. Malo parodira veleumne raspre sanatorijskih korisnika, dakako mizogine, malo im vadi mast za delicije, postojano drži ironični ton, a kad se priča zakuhala prema hororu, dični umnici pobrojani u zahvalama znoje se iz groba. Ključ iz naslova: empuza u grč. mitologiji noćna je sablast promjenjiva lika, pa kao lijepa žena namami muškarce u šumu. A šuma je ženski teren, za gozbu i osvetu.

Maria Barbal
KAMEN U ODRONU
Iris Illyrica
prijevod: Boris Dumančić

Conxa, junakinja romana, prosta je seljanka s katalonskih Pirineja početkom 20. st. Autoričin prvijenac iz 1984. danas je kanon. Plijeni zapanjujuća jednostavnost priče o preživljavanju usprkos siromaštvu i povijesnim turbulencijama. Naježiš se jer ne možeš vjerovati da se sve što ti život donese može s mirom u duši prihvaćati, nikome ništa zamjerati - čak ni sebi, da dani mogu biti lišeni drame i kad se duboko promišljaju. Ne zna Conxa za ego, samoostvarenje, samosvijest i slične trice, nego ima iskonski, urođeni stoicizam. Nakon svih silnih književnih eksperimenata i zaboravljenih vježbi stila, nad ovim romanom ostane se zanimati. Zar je moguće sve o životu tako lako reći? Zato je Barbal posebna.

Tatjana Gromača
GOSPODA O.
Sandorf

Melankolični i hipersenzibilni ljudi sve oko sebe doživljavaju intenzivno, njihova percepcija otkriva distorzije u detaljima drugima nevidljive, osjetljivi su na prihvaćene nepravde, neprestano preispituju svoje postupke i odluke. Takva je Gospoda O., nježna i plemenita duša, u tjeskobi zbog smrti majke, tjeskobi zbog obiteljske egzistencijalne nesigurnosti, tjeskobi jer ne može ne tjeskobiti kad je tako sazdana. Roman je ispisan u tihom tonu, gotovo šapatu: o važnim temama se ne urla. Osjetljiva i pronicava Gospoda O. analizira zašto je bližnji povređuju, premda bi mogli malenom gestom, jednom blagonaklonom riječju učiniti suprotno.

Jens Liljestrand
AKO SVE I NESTANE
Profil
prijevod: Edin Badić

Mnogim klimatskim romanima prilijepe pridjeve distopijski ili SF jer se većina nema hrabrosti suočiti s činjenicom da katastrofama već živimo. U formi satire, možda je lakše probavljivo. Kad se zbog golemih požara i toplinskog vala raspadne uzorno uređena Švedska, snage reda nemoćne su u kaosu, infrastruktura kolabira i možete se samo sjetiti što su znanstvenici govorili: najgore neće biti ono što će nam priroda učiniti, nego ono što ćemo učiniti jedni drugima. Sudnji dan neće biti oglašen Jerihonskim trubama, nestat će struje, vode, dućana, interneta, zdravstva, prometa... Djeca će reći: "Moj će se život pretvoriti u dugačak oproštaj od budućnosti koju su mi davno ukrali."

Jonathan Littell
Njegov roman "Dobrostone" Tomislav Brlek smatra "najvažnijom potvrdom radikalne književnosti u ovom stoljeću". To je doslovce teška knjiga od 900 stranica

Gerald Murnane
POGRANIČNI OKRUZI
Durieux
prijevod: Ivana Rogar

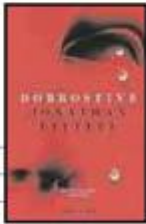

Još se prije šest, sedam godina New York Times zapitao hoće li ovaj pustinjač ("najveći pisac na engleskom za kojeg nikad niste čuli") dobiti Nobela za književnost: Murnane je danas u 86. godini, živi u Gorokeu, australskoj selendri s jedva 300 stanovnika - i napokon smo dočekali njegov prvi prijevod. "Pogranični okruzi" žanrovski je hibridno i neobično djelo: na tek 125 stranica raspliće se šareni svijet unutrašnjih slika ispisan autentičnim i neponovljivim stilom. Istodobno opsesivan i čangrizav, nježan i obazriv, Murnane se zadubio u sjećanja, konjske utrke, svoj kreativni proces. Ništa se tu posebno ne događa, a dogodi se sve.

NEVEN VULIĆ

Pisac, urednik i književni kritičar. Prve je priče objavio 2006. godine, a osvrte o suvremenoj literaturi piše od 2012.

Jonathan Littell
DOBROSTIVE
Fraktura
prijevod: Lea Kovács

Ključne prevodne knjige ponekad se dugo čeka, a neke se nikad ni ne dočeka. Srećom, "Dobrostone" nam stižu kao punoljetan roman: u Francuskoj je 2006. uzeo najznačajnije nagrade. Komparatist T. Brlek smatra ga "najvažnijom potvrdom radikalne književnosti u ovom stoljeću" zbog literarnih inovacija, nama ostalima nerijetko se okreće želudac pred prizorima Ukrajine, Krima, Staljingrada i ostalih ratišta. Fascinantna je perspektiva nacinihilista Maxa Auea: minuciozno i hladno prati jednu od najvećih katastrofa naše povijesti. Sablažnjiv roman o općem nedostatku sućuti dolazi nam u zlokobno, ratno vrijeme: doslovce je to teška knjiga, od 900 stranica, i začudo, historiografski apsolutno egzaktna.

Nada Gašić
ČETIRI PLAMENA, LED
Sandorf

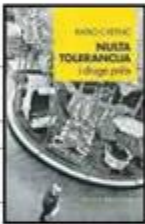
Rijetko se oprezna očekivanja pred konkretnim tekstom tako rasprše: na gotovo 500 stranica trebalo bi biti viškova, no nema ih. U prvim scenama vraćamo se na Gradec iz prosinca 1704. godine: pratimo gospona Eberlea kako lovi copernice i pritom ne možemo vjerovati da je postojao i stvarni poreznik Eberle - i njegov stvarni izvještaj na kojem je utemeljena ova priča. Ondje piše koje su žene spaljivali, koliko je to grad morao komplatiti i koliko ih je zapravo naporno mučiti i ubijati. Jezivo. Nada Gašić na žanrovskoj platformi s elementima fantastike ispisuje novi život mučenim ženama koje ne mogu usnuti, copernicama koje su nemirne zapale u Zagrebu. Pametan, čitak i zabavan - odličan roman.

Pascal Quignard
AMOR MORE
OceanMore
prijevod: Vlatka Valentić

Quignard je neobična biljka: dijete s autističnim poremećajem koje svira violončelo, mladić koji završava studij filozofije, pa prevodi s latinskog i grčkog, a do danas, svoje 77. godine, napisao je valjda 80 knjiga. Romanom "Amor More" ulazimo u 17. stoljeće i ljubavnu priču dvoje glazbenika: Skandinavke Thullyn i Švicarca Hattena. Autor je nemilosrdan prema prevoditeljici, a i prema čitatelju: do stote stranice hvatamo obriše, tek kasnije razaznajemo ovu nevjerojatnu priču o genezi Europe kakvu danas poznajemo. Da, ovo nije knjiga za svakoga, ali rijetko se ovako dirljivo prikazuje intima, ljubav, usamljenost te povezanost strasti i kreativnosti.

Ratko Cvetnić
NULTA TOLERANCIJA I
DRUGE PRIČE
Ranko Matasović
TUMAČEVA PRIČA I
DRUGE NOVELE
Matica hrvatska

Na kraju, dva akademika. Ratko Cvetnić, autor "Kratkog izleta" i "Polusna", ima novu zbirku sa šesnaest priča. Čitatelji mu se vraćaju zbog živa jezika, odličnog stila, opipljivih situacija - ponekad nimalo politički korektnih. Lingvista Matasovića znamo po impresivnim znanstvenim knjigama: ipak, u četiri godine napisao je roman "Ne probuđeni", izvanrednu knjigu "Dvadeset pjesama o ljubavi i smrti" - i ove četiri oduze novele. Odlična naslovna "Tumačeva priča", 16. stoljeće, i prati odnos osvajača Cortésa i fascinante prevoditeljice La Malinche.

Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

HANA SAMARŽIJA

Esejistica, kritičarka i prevoditeljica. U Magazinu Jutarnjeg lista gotovo svake subote piše o književnosti, filmu, glazbi...

Damir Karakaš
AVIJATIČARI I DRUGE
DRAME
Hrvatski centar ITI

Zbirka drama Damira Karakaša izvrstan je uvod u ponavljajuće motive i tematske preokupacije njegovog proznog opusa. Karakaš četiri izdvojene drame oblikuje oko temelja disfunkcionalnih parova - udove majke opterećene kontrolom i njezina svadljivog sina, besperspektivnih prijatelja nadomak Domovinskog rata ili ljubomornih heteroseksualnih i homoseksualnih ljubavnika - čiji verbalni sukobi posredstvom fabuliranog zapleta dovode do katastrofalnih završetaka koji ukazuju na ratne zločine, suštinsku neuništivost političke korupcije, nemotivirano nasilje i poratne traume. Unatoč fatalističkim zaključcima, Karakaševa preokupacija fiksacijama društvenog dna progovara o njegovom interesu za marginalizirane skupine.

Elizabeth Strout
LUCY KRAJ MORA
Profil knjiga
prijevod: Patricija Horvat

Novi roman Elizabeth Strout kronološki se nadovezuje na njezin serijal o Lucy Barton i njezinom bivšem suprugu Williamu, razrađen u djelima "Moje ime je Lucy Barton" i "O, Williame". Lucy se u novom romanu s bivšim suprugom neplanirano seli u samotnu primorsku kuću, a Strout njezinu novostecenu privatnost koristi za artikulaciju tihih zaključaka osamljene samospoznaje i detaljiziranje njezina složenog odnosa s bivšim suprugom obilježenog poštovanjem nevezanim s romantičnom ljubavlju. Izvježbanim pripovjednim suosjećanjem za ljudske osjećaje i slabosti te percepcijom pukotina i lomova naših odnosa, Strout artikulira britak, inteligentan i nježan roman o silaženju s očekivanog životnog puta i zrelim nošenjem s tere-
tom gubitka.

Luka Bekavac
UVOD U NOVI BEZDAN
Fraktura

Sabrano izdanje teoretičara književnosti i romanopisca Luke Bekavca objedinjuje Drenje, Viljevo i Policijski sat, njegove povezane romane objavljivane u različitim nakladama. Depersonalizacijom pripovijedanja, hermetičnim rječnikom, upisivanjem proživljenih trauma i moguće budućnosti u našu suvremenost i grafičkim intervencijama u tkivo teksta Bekavac se ne dokazuje samo kao vrstan poznavatelj proznog i oblikovnog registra međunarodne postmodernističke književnosti, nego i kao jedan od najsmionijih književnih inovatora u hrvatskoj proznoj proizvodnji.

Otessa Moshfegh
SMRT U NJEZINIM
RUKAMA
Vuković & Runjić
prijevod: Maja Šoljan

Američku književnicu prepoznajemo po svjetski popularnoj satiri "Moja godina odmora i opuštanja" te hvaljenim takmacem za nagradu Booker, trilerom "Eileen". Roman prati sedamdesetogodišnju Vestu Bul, osamljenu i apatičnu udovicu koja se nakon smrti supruga odaje nasilnim i erotskim snatrenjima. Kad tijekom šetnje pronade enigmatičnu poruku o umorstvu žene, Vesta postaje nezdravo obuzeta rješavanjem zločina. Uz ugođaj punokrvnog trilera, "Smrt u njezinim rukama" funkcionira prvenstveno kao izvrsna studija osobnosti te esej o utjecaju samoće na doživljaj stvarnosti.

Virginia Woolf
DNEVNIK
SPISATELJICE
Bodoni
prijevod: Anda Bukvić
Pažin

Zbirka dnevnika zapisa modernističke književnice nije samo dokaz njezine intelektualne dubine, nego i epistemički vrijedna konceptualna dopuna temama koje Woolf razvija u svojim romanima. Njezino zanimanje za isprepletenost različitih doživljaja istog događaja potaknutih različitim iskustvima i vrijednostima razvidna je u njezinim opaskama o fleksibilnosti percepcije i raznolikosti ljudskog iskustva, a njezini zapisi o odnosu s pjesnikinjom i novinarkom Vitom Sackville-West pružaju koristan uvid u prijateljstvo koje je potaknulo razvoj formalno jedinstvenog romana "Orlando".

Otessa Moshfegh
Uz ugođaj punokrvnog trilera, "Smrt u njezinim rukama" funkcionira prvenstveno kao izvrsna studija osobnosti te esej o utjecaju samoće na doživljaj stvarnosti

IVICA BULJAN

Kazališni redatelj, dramaturg, esejist, kritičar. Od njegove prve kazališne režije ("Ime na vrhu jezika" P. Quignarda) prošlo je gotovo 30 godina

Benjamin Labatut
MANIJAK
Vuković & Runjić
prijevod: Dinko Telečan

Briljantan i apokaliptičan roman visoke intelektualne fikcije. Ruši granice stvarnosti i fantastike, znanosti i ludila. Fascinantan je prikaz mentalnih bolesti i genijalnosti nekih od najvećih fizičara 20. stoljeća. Labatut se pita što su razlike između zdrave pameti i manijakalnih opsesija, što je to tako opijajuće u vizijama kojima su obdarena neka ljudskog bića. Manijak je oda kulturi u kojoj se gubi razlika između genijalnosti i destruktivnosti, racionalnog i iracionalnog. Labatut preispituje stvarnost, ali se uspinje na stepenicu više, potresa temelje našeg enigmatičnog postojanja na Zemlji i prokazuje naše manijakalne težnje za velikim i nevjerojatnim.

Pedro Lemebel
MOJ NJEŽNI
TOREADORE
Bodoni
prijevod: Boris Dumančić

Pedro Lemebel ostavlja prostor za iluzije o ljubavi, smrti i tijelu. Kroz performerski pristup pisanju, Lemebel se uspeo u visine koje nitko prije, osim Jeana Geneta, nije dosegnuo. On piše o ljubavi, o brutalnosti ljubavi, o njezinim opsesivnim i samouništavajućim oblicima. Kroz prizmu queer svijeta Lemebel piše o mogućem spajanju lijeve revolucije i prihvaćanju svih oblika marginalnosti. Lemebel piše o seksualnim željama i duboko ukorijenjenim nesigurnostima i društvenim preprekama koje te želje sputavaju. Moj nježni toreadore je roman o potrazi za vlastitim mjestom u svijetu. Lemebel piše o tišini između riječi, o tihim ljubavnim strastima koje su usmjerene na marginu, na ono što je nevidljivo, ali je glasno queer i u isto vrijeme tiha, introspektivna i duboko politična.

Tash Aw
MI, PREŽIVJELI
Fraktura
prijevod: Lada Siladin

Monumentalni roman, emotivna i intelektualna analiza globaliziranog svijeta u kojem je čovjekovo postojanje na nepodnošljivoj kušnji. Kroz likove malezijskih radnika kineskog porijekla, Tash Aw mi je dao sliku svijeta postkolonijalnih trauma, migracija i borbi za vlastiti identitet u svijetu koji se ubrzano mijenja i kojem se prošlost briše iz kolektivnog pamćenja. S Awom me upoznao zajednički prijatelj Edouard Louis, koji ga uzdiže u jednog od vodećih pisaca današnjice. U Hrvatskoj koja se slabo upoznaje sa svojim azijskim doseljenicima, ovo je dragocjen sociološki vodič kroz nepalsku, bangladešku, šrilansku radničku zajednicu i povijest suvremenih migranata.

Marcel Proust
TAJANSTVENI
KORESPONDENT
Domino
prijevod: Zlatko Würzburg

U zbirci tek nedavno objavljenih novela Proust ulazi u misterij ljudskih odnosa, svakodnevnih trenutaka i uzvišenih misli, kroz divnu, gotovo erotsku igru s narativnim tehnikama. Ovo rano djelo je skica za budući veliki ciklus koji je u mnogočemu promijenio moj život, a ukus temeljito. Iz današnje perspektive, ovo je uvod u čitanje autobiografske fikcije. Proust ne prestaje razotkrivati tajne ljubavi, bola, patnje koje prelaze društvene norme. Njegova ljubav nije heteronormativna ni monolitna, uvijek u prijelazu, na granici između stvarnog i imaginarno mogućeg.

Oliver Lovrenski
KAD SMO BILI MLADI
OceanMore
prijevod: Mišo Grundler

Tko me poznaje, rekao bi da ću dodati Knausgård, Virginie Despentes ili Quignarda. U zadnji čas sve njih mijenjam za Olivera Lovrenskog. U svojim ranim dvadesetima, Lovrenski je otkrio ono za što je mnogima od nas trebalo dosta vremena: da je mladost samo prednost koja se gubi s godinama. Iako su sami premladi, Ivorovi (tako se zove autorov alter ego) prijatelji ljuļaju se između prošlosti i sadašnjosti. Fasciniraju me ideje koje su i nas oblikovale u "mladem" dobu dok nismo shvatili da se naše mladalačke nade ne mogu ostvariti i da moramo prihvatiti da smo odgovorni za vlastite unutarnje dileme. Roman je za mene i osobni vodič kroz skriveni Oslo.

Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

MARIJA DEJANOVIĆ

Pjesnikinja, dramatičarka, esejistica, književna kritičarka. Pjesme su joj prevedene na petnaestak svjetskih jezika

Marina Vujčić
SIGURNA KUĆA
Fraktura

Jednostavnog, ali zanimljivog stila, tehnički savršeno izveden roman Marine Vujčić tematizira jedan od najvažnijih problema današnjice - obiteljsko nasilje. Pisana u drugom licu, "Sigurna kuća" pripovijeda priču o Ladi Lončar, ženi koja je u samoobrani ubila muža zlostavljača i trenutačno je na izdržavanju zatvorske kazne. Osim zbog važne teme, roman je zanimljiv i zbog duboke i kompleksne psihologizacije glavnog lika: Vujčić bez banalizacije ili paternaliziranja odgovara na klasično pitanje "kako to da nije otišla ranije" te prikazuje kompleksan sklop koji se sastoji od različitih vrsta zlostavljanja. "Sigurna kuća" također govori i o posljedicama takvog odnosa i njegova kraja - o krivnji, sramu, strahu, traumi, kao i o dvostrukoj društvenoj stigmi koju nosi žena koja je trpjela zlostavljanje, a zatim ubila zlostavljača.

Nada Gašić
ČETIRI PLAMENA, LED
Sandorf

Napisana kombinacijom kajkavskog narječja i štokavskog standarda, četvrta knjiga zagrebačke tetralogije Nade Gašić, piše autorica, "utemeljena je na istinitom dokumentu - računu kojim je gradski poreznik iskazao troškove što ih je 1704. grad Zagreb imao kod mučenja i spaljivanja žena optuženih za vješticačenje". Roman je podijeljen na dva glavna dijela, od kojih jedan prikazuje lov na vještice u Gradecu 1704. godine, a drugi povratak četiriju vještica, Dore, Jage, Marije i Ljubice, u današnji Zagreb. Ovo je zagrebački roman, zimski roman, roman koji, kombinirajući realistično i fantastično, jezivo i komično, dočarava stoljetni kontinuitet duha Zagreba - njegova mraka i njegove čarolije.

Mareike Fallwinkl
BIJES KOJI OSTAJE
Hena.com
prijevod: Stjepanka Pranjković

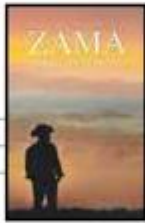
"Bijes koji ostaje" prvo je pojavljivanje neke od knjiga austrijske spisateljice Mareike Fallwinkl na hrvatskom jeziku. Nakon suicida Helene, njezina najstarija kći Lola i njezina prijateljica iz djetinjstva Sarah traže način da se nose s gubitkom, ali i da, na različite načine, pomognu sebi ili drugim ženama. Ovaj roman, koji je ušao u uži izbor za BücherFrauen-Literaturpreis 2023., govori o ulogama koje patrijarhalno društvo i dalje nameće ženama, o bijesu koje one uzrokuju, kao i o različitim načinima otpora koji žene vrše kako bi vratile autonomiju nad vlastitim životima i tijelima.

Robert Graves
JA, KLAUDIJE
Sandorf
prijevod: Dinko Telečan

Legendarni povijesni roman iz 1934. godine, nakon prijevoda Ise Velikanovića (Minerva, 1938.), ove godine objavljen je u odličnom suvremenom prijevodu Dinka Telečana. Ova knjiga fikcionalizirana je autobiografija rimskog cara Klaudija koja se uvelike oslanja na povijesnu građu. U izrazito opasnom okruženju prepunom izdaja, ubojstava i borbi za moć, Klaudije, kojeg smatraju previše jadnim i sažalnim da bi ga se bojali, uspijeva domoći se trona. Časopis Time 2005. godine uvrstio je "Ja, Klaudije" među 100 najboljih romana objavljenih na engleskom jeziku od 1923. do danas.

Antonio di Benedetto
ZAMA
Durieux
prijevod: Ela Varošaneć Krsnik

Argentinski roman iz 1956., kojeg The New Yorker naziva "zanemarenim južnoameričkim remek-djelom", čekao je desetljećima da bude prepoznat u Argentini, a onda još šezdeset godina na svoj prijevod na engleski. Danas ga se smatra jednim od klasika latinoameričke književnosti. Radnja je smještena u 1790-e godine i kroz to desetljeće prati sve gori i gori život Don Diega de Zame, kolonijalnog dužnosnika španjolske krune u današnjem Paragvaju, ženskara i kockara. Zanimljiva kombinacija egzistencijalističkog i pikarskog romana može se smatrati i romanom o samozavaravanju te o čekanju - da se dogodi promjena, uspjeh, čast, sreća, bogatstvo - koji nikad ne dolaze.

Marina Vujčić
"Sigurna kuća"
pripovijeda priču o Ladi Lončar, ženi koja je u samoobrani ubila muža zlostavljača i trenutačno je na izdržavanju zatvorske kazne. Jednostavnog, ali zanimljivog stila, tehnički savršeno izveden roman

IVANA VAŠAREVIĆ

Novinarka i kritičarka Jutarnjeg lista. Strastvena i pohlepna čitateljica odličnog uvida u domaću i stranu književnu produkciju

Camille Kouchner
FAMILIA GRANDE
Disput
prijevod: Ema Đurasek

Nakon Vanesse Springore, koja je u knjizi "Pristanak" progovorila o seksualnom zlostavljanju, iz pera još jedne Francuskinje, Camille Kouchner, izašlo je jednako šokantno štivo u kojem je razotkrila mračnu stranu svog očuha, elitnog političara Oliviera Duhamela, optuživši ga za incest, silovanje i seksualni napad. Žrtva je bio njezin brat blizanac, a predator, iako je sve priznao, zbog zastare nije i nikad neće kazneno odgovarati za svoja zlodjela. Djetinjstvo bez ikakvih pravila, autoriteta, nadzora i zabrana rezultiralo je paklom i traumama. Svi su znali i šutjeli. Mučan, ali čitanja vrijedan podsetnik na to da čudovišta zbilja žive oko nas, samo treba smoci hrabrosti pokazati ih.

Sándor Jászberényi
KINTSUGI - SVATKO TUGUJE NA SVOJ NAČIN
OceanMore
prijevod: Xenia Detoni

Kad nakon ukrajinske bojišnice ode sa suprugom na odmor u Pariz, ovog mađarskog pisca i ratnog fotoreportera prsnuće obične boce šampanjca pod automobilskim kotačima vraća u rov u kojem je bio pod ruskom minobacačkom vatrom. Zbog tog se zvuka Sándor, zgrabivši ženu, baci na pod hotelske sobe pri čemu ona razbije glavu, a on napokon odluči potražiti stručnu pomoć. Dijagnoza - PTSP. Može li se s ožiljcima nastaviti živjeti, može li se slomljen čovjek "popraviti", kao što drevna japanska vještina kintsugi mješavinom laka i zlatnog ili srebrnog praha krpa razbijene posude? Upravo o tome, s puno suosjećanja i nade, piše Jászberényi - bez moraliziranja - to ipak prepušta čitateljima.

Mirana Likar
PRIPOVJEDAČ
V.B.Z.
prijevod: Ahmed Burić

Tko smo i kako se naš identitet mijenja u kriznim vremenima, kome pripadamo u tom mijenjanju ideologija, sistema, čitavih država? O svemu ovome, u suton života, razmišlja 92-godišnji Nikolaj Sturm, partizan, "dobrovoljac" kralja Petra II., vojnik Wehrmachta, osuđenik na smrt, ruski vojni zarobljenik, funkcionar u sovjetskom logoru, sovjetski špijun u njemačkoj uniformi, crvenoarmejac, izdajnik, ročnik JNA po kazni... Naviknut na samoću i oprez, starac se polako otvara puno mlađoj njegovateljici Sandri, s kojom će sklopiti brak iz koristi, ali i nastaviti živjeti nakon svoje smrti jer ipak će ga se netko sjećati - preko nje, kroz njegove priče. Maestralno, toplo djelo slovenske spisateljice.

Ingeborg Arvola
NOŽ IZ OGNJA
Iris Illyrica
prijevod: Sandra Ljubas

Prva knjiga iz serijala "Ruijan rannalla - Pjesme s Arktika" vraća nas u davnu 1859., kad Brita Caisa Seipajervi stane na skije i sa svoja dva sina, rođena izvan braka i od dvojice različitih očeva, iz Finske kreće u potragu za boljim životom na sjeveru Norveške. Autorica, dobitnica prestižne nagrade Brage, stvorila je glavnu junakinju prema liku svoje praprabake, koju je Crkva kaznila zbog veze s oženjenim muškarcem. Osim što je kroz lik Brite Caise dala glas izopćenima iz društva, poetskim i moćnim opisima docarala je i kako su se ljudi nekoć prilagođavali surovnoj skandinavskoj prirodi. Jednom kad uđete u Arvolinu priču, nećete htjeti izaći. Jedva čekamo nastavak!

Marina Vujčić
SIGURNA KUĆA
Fraktura

Ako ste ikad imali posla s narcisom, ova knjiga mogla bi vas opasno "triggerirati". Napokon je došao taj princ na bijelom konju, izvanserijska ljubav, toliko intenzivna, eksplozivna, brza... A onda - pakao. U koji vas zlostavljač uvlači polako i perfidno, da niste ni svjesni onoga što vam se događa - love bombing, mirroring, gaslighting... Ako na vrijeme završite kod dobrog psihoterapeuta, koji će vam potvrditi da ipak niste luđi, nego žrtva - čak ako vas niti jednom nije udario (!) - možete se smatrati "sretnicom"... Za razliku od protagonistice ovog romana, koja služi zatvorsku kaznu jer je u samoobrani ubila muža monstruma, oca svoje kćeri... Štivo koje treba uvrstiti u obveznu lektiru.

Publicistika

Vladimir Rismondo
SLIKA, JEZIK, MEDIJ
ArtTresor naklada

Često osjećam defetizam prema suvremenoj humanistici. Naime, imam osjećaj da je, danas, svako pisanje o nekom kulturno-umjetničkom fenomenu, zapravo, prežvakavanje već probavljenog i dokono preslagivanje akademskih latica. Onda, naizgled niotkuda, naiđe neki tekst Vladimira Rismonda, vrsnog povjesničara umjetnosti, koji mi vrati mrvicu nade. U tri eseja u ovoj knjizi on educirano, pitko i duhovito, stilom koji se silno razlikuje od akademске suhoće i visokoparnosti većine kolega, govori o animaciji, Miroslavu Suteju i o nečemu toliko složenom kao što je sama narav umjetničkog djela. U Rismondovoj knjizi nema razbacivanja terminologijom i inflacije riječi.

FEDA GAVRILOVIĆ

Likovni kritičar i esejist širokih interesa. Čest suradnik Magazina, subotnjeg priloga Jutarnjeg lista. Voditelj je Galerije Forum u Zagrebu

Katarina Peović
SPONTANA IDEOLOGIJA KAPITALIZMA
Durieux

Glas Katarine Peović usamljen je urlik u našoj političkoj pustinji. Uporan, ali nipošto očajan. Ona čini ono jedino što je moguće u današnjem, kasnom kapitalističkom sustavu - ističe njegove kontradikcije, apsurdne i nepravde. A njih ne manjka. Brojni će joj čitatelji zamjerati nereálnost i radikalnost predloženih rješenja. Ali, upravo je to bit. Komunizam nije, kako bi neki naivno rekli, pokušaj zamislanja drugačijeg svijeta. To je pokušaj fundamentalno drugačijeg razmišljanja. Pokušaj odbacivanja odnosa koji traju otkako je čovjeka i koji pretpostavljaju nadmetanje, nadmuđivanje, međusobno klanje i eksploataciju. To je razmišljanje i razmišljanje kakvo je moguće samo jednom razumnom biću - čovjeku.

Peter Wollen
ZNAKOVI I ZNAČENJE U FILMU
Udruga Bijeli val
prijevod: Milena Ostojić i Matej Collig

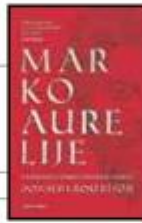
Film je danas, svakako, jedna od najpopularnijih umjetnosti. Zbog toga je široj publici analiza filmova možda najbolji uvod u metode dubinskog iščitavanja nekog umjetničkog djela, njegove poruke i načina na koji se ona prenosi. To nudi ova knjiga, prvi put objavljena 1969., filmologa Petera Wollena, o uglavnom poznatim filmovima i redateljima - Ejzenštejnu, Hitchcocku, Renoiru, Rosselliniju, Fordu, Hawkusu i drugima. U doba kada su Tarantino i Marvel gotovo potpuno idiotizirali film, Wollenove filmske studije (kao i, primjerice, one Ante Peterlića) podsjećaju na to kakvo on složeno i estetski cjelovito ostvarenje može biti, te vas potiču da pogledate neke od analiziranih filmova.

Grupa autora
SERIJA KNJIGA CARSKA KINA, DREVNI EGIPAT, STARI RIM
Školska knjiga

Kad sam bio mali, čim sam naučio čitati, satima sam prelistavao ovakve knjige, što je frustriralo ukućane koji su, u tom trenutku, također htjeli koristiti toalet. Izdanja poput ovih meni su bila ulaz u svijet starih civilizacija koji me još uvijek očarava. Edukacija čitatelja koji nisu nužno eksperti u nekom području, kao i najmlađih, važna je zadaća publicistike. Ove knjige, zavodljive poput civilizacija koje predstavljaju, ispunjavaju tu zadaću u potpunosti.

Donald Robertson
MARKO AURELIJE, U RASKORAKU IZMEĐU PRIVATNOG I JAVNOG
Planetoplja
prijevod: Petar Vujačić

Ako, ipak, ne možete probaviti Katarinu Peović, pokušajte s Markom Aurelijem, najpopularnijim filozofom svih teretana i studija za jogu. Posljednjih godina, građani utjehu sve češće traže u učenjima stoicizma: u pomirenju s okolnostima na koje ne mogu utjecati i u iluziji samousavršavanja. Bilo da ste prema tome skeptični, ili da ovog smirenog imperatora pretpostavljate nerazumnim ljevičarima, trebate pročitati ovu knjigu. Kada upoznate život Marka Aurelija i filozofiju pomoću koje se kroz njega probijao, bit će vam u svakom slučaju lakše - ili prihvatiti ovaj svijet, ili osvijestiti (i subvertirati) ideologiju prihvaćanja koja vam se servira, te razmisliti što bi se moglo promijeniti.

NENAD RIZVANOVIĆ

Književnik, književni kritičar, pjesnik. Bavi se uredničkim poslom. Trenutačno je urednik u izdavačkoj kući Naklada Ljevak

Domagoj Marić
DORA PEJAČEVIĆ, ŽIVOT I SVJETOVI
Školska knjiga

Pravi roman o Dori Pejačević mogao bi početi 1975., 1941. ili 1923. (u godini Dorine prerane smrti), i obuhvatiti hrvatsko i europsko 20. stoljeće. Domagoj Marić, dok pedantno "češlja" arhive u Dresdenu, Münchenu, Beču, Pragu, Zagrebu, Našicama i Osijeku, itekako je svjestan da ne piše samo o umjetnici iz Našica koja je poznavala Rilkea i Krausa, niti da ima posla samo s još jednom običnom muzičkom biografijom, već da su se u ovom slučaju povijest, politika i obiteljski odnosi uistinu na neponovljiv način isprepleli s nesvakidašnjim umjetničkim talentom i jednim neobičnim ženskim životom.

Saša Drach
DO POSLJEDNJEG ZBORA, VLADIMIR KRANJČEVIĆ, ŽIVOT I DJELO
Sandorf

I život dirigenta i zborovode Vladimira Kranjčevića mogla bi biti grada za još važan hrvatski roman koji bi mogao napisati neki novi Nedjeljko Fabrio, kad bi takav danas postojao. Čitatelj se može poradovati što u Drachovoj knjizi susreće likove poput Ladislava Šabana, a to je samo jedan od mnoštva sjajnih detalja u knjizi o Kranjčeviću koji je u svom životu stigao upoznati i Grace Kelly i Kim II Sunga. Putovati na turneju s Kranjčevićem i Goranovcima sigurno da je bila neponovljiva avantura, a sam Vladimir Kranjčević - onako spretan i okretan - plovio je životom otvorenih očiju i čistog srca. Zato je bilo moguće da mu je fascinacija Mokranjčevom Liturgijom sv. Jovana Zlatoustog bitno odredila karijeru i život učinila zabavnijim i bogatijim nego što se netko poput njega uopće mogao nadati.

Barry Phillips
U POTRAZI ZA TITOVIM PUNKERIMA
Rockmark
prijevod: Stjepan Vrečko

"Titovi punkeri" nisu još jedna tipična knjiga o punku, socijalizmu i Jugoslaviji. Barry je obišao Zagreb, Ljubljanu, Beograd i Kruševac (premda je isto tako mogao skoknuti i do Sarajeva, Rijeke ili Vinkovaca) i porazgovarao s protagonistima. Svaki čitatelj sigurno ima svoju ideju s kim je Barry još trebao razgovarati - ja bih recimo volio da je susreo Valtera Kocijančiča, Bica i Nika iz Sexe ili Tišmu i Baleta iz Lune, ili barem Čontu kad je već bio u Novom Sadu, ali smisao ove knjige nije ispunjavanje muzičkih i literarnih želja, nego valjan tekst.

Stejarel Olaru
NADIA COMĂNECI I SECURITATE, PRIČA O SPORTU, TAJNOJ SLUŽBI I BIJEGU U SLOBODU
Naklada Ljevak
prijevod: Ana Brnardić, Adrian Oprolu

Pet medalja u Montrealu 1976. bio je jedan od najvećih sportskih rezultata uopće. Stejarel Olaru se u svojoj iscrpnoj knjizi bavi naličjem jednog nevjerojatnog sportskog fenomena. Suočen s teškom krizom, jedan surov diktatorski i režim u izvanrednoj sportašici vidi svoj veliki plijen. Nadia, naprotiv, u sebi nije vidjela zvijezdu totalitarnog režima na izdisaju, kao ni patriotsku zvijezdu u povojima novog vremena: Nadia je željela samo slobodu.

Marc Ferro
DVADESETO STOLJEĆE RASTUMAČENO MOJEM UNUKU
Mala Zvona
prijevod: Sanja Lovrenčić

Jedno od najugodnijih nakladničkih iznenađenja 2024. godine. Ferro tumači dvadeseto stoljeće u formi odgovora na petnaest važnih i pametno sročanih pitanja kao što su: Otkle dolazi Hitlerova mržnja prema Židovima? Možemo li usporidivati genocid? Što znači pad Berlinskog zida 1989. godine? Ferro tumači povijest svom sedamnaestogodišnjem unuku bez izmotavanja i pojednostavljivanja i stoga važni i oštroumni zaključci u ovoj knjizi freaju na sve strane. Knjiga je preporučljiva mladima, ali i širom spektru intelektualno "vječno mladih"

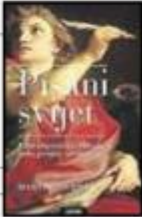
Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

TANJA TOLIĆ

Urednica i novinarka, najprije u Jutarnjem listu, a danas u dvotjedniku Globus. Vlasnica je portala Najbolje knjige

Martin Puchner
PISANI SVIJET:
KAKO PRIPOVIJESTI
OBLIKUJU LJUDE,
POVIJEST I
CIVILIZACIJU
Naklada Ljevak
prijevod: Snježana Husić

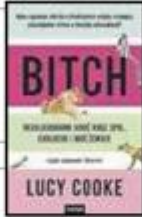
Bili čitatelji ili ne, književnost je oblikovala naš svijet. Puchner to dokazuje pripovijedajući povijest književnosti od prvih pisara i temeljnih tekstova, preko Bude, Konfucija, Sokrata i Isusa koji su odbijali zapisivati svoja učenja, pojašnjavaju zašto se računa drugi izum tiskarskog stroja Johanna Gutenberga, kako se Cervantes namučio sa stvarnim i književnim piratima... No, tri žene posebno oduševljavaju: Seherzada koju su izmislili pisari; Ana Ahmatova koja je u strahu od Staljina prijateljicama čitala "Rekvijem" dok ga nisu naučile napamet i čuvale u glavi 30 godina, i Murasaki Shikibu - japanska dvorska dama koja je prije tisuću godina izmislila roman.

Thomas Meyer
HANNAH ARENDT:
BIOGRAFIJA
Naklada Ljevak
prijevod: Andy Jelčić

Meyer se u knjizi koja donosi novi arhivski materijal usredotočio na dva razdoblja: pariške godine (u kojima je radila na useljavanju djece i mladih u Izrael) i američki život (primarno na genezu "Izvoru totalitarizma"). Biografija nije za široku publiku: zahtijeva predznanje, strpljivog čitatelja i visoku koncentraciju, ali je u pitanju kapitalno djelo. Autor Arendt istražuje i tumači u okviru njezina vremena, no suvremenom čitatelju bit će zanimljiva i podvojenost Arendt u vezi s Izraelom: načelno nije bila protiv osnivanja izraelske države, ali je upozoravala na opasnosti židovsko-imperijalističkih snova.

Lucy Cooke
BITCH:
REVOLUCIONARNI
VODIČ KROZ SPOL,
EVOLUCIJU I MOĆ
ŽEN(K)E
Znanje
prijevod: Lidija
Milenković-Ečimović

Stereotipi o ženskoj pasivnosti i muškoj energiji i snazi stari su koliko i zoologija - širio ih je još Aristotel, Darwin gotovo urezao u kamen. No, u posljednjih nekoliko desetljeća dogodila se revolucija u našem shvaćanju toga što znači biti ženskog roda. "Bitch" zoologije Lucy Cooke govori o toj revoluciji: namjera joj je pokazati da je spol izrazito promjenjiv i da su rodno određene ideje temeljene na pretpostavci o binarnim spolovima besmislice. Vrijeme je da upoznate lošu majku lopočku trčalicu koja napušta svoja jaja, brutalne pčele i topi antilope, lezbijske gušterice koje se razmnožavaju kloniranjem i kanibalističke ženke pauka.

James Suzman
RAD
Petrine knjige
prijevod: Svetlana
Grubić Samaržija

Na ideji da imamo neograničene želje, ali da su nam resursi ograničeni, utemeljena su tržišta, financijski i monetarni sustavi, kao i sustavi zapošljavanja. Ekonomija oskudice, zbog koje smo opsesivno zaokupljeni ekonomskim rastom, počela je s poljoprivredom: lovci sakupljači bili su prvobitno društvo blagostanja - radili su dva sata dnevno, oskudicu bi iskusili rijetko, životni vijek im je bio malo dulji od onog Europljana na pragu industrijske revolucije, a prehrana nam ni izbliza nije raznolika kao njihova.

John Gray
PSI OD SLAME
TIM press
prijevod: Stribor Kikerec

Čovječanstvo ne postoji, a humanizam nije znanost, nego religija, tvrdi engleski politički filozof John Gray u svojoj kultnoj knjizi, koja je nakon 20 godina prevedena na hrvatski. Nije prekasno. Gray čovječanstvo prikazuje kao halapljivu vrstu zauzetu zatiranjem drugih oblika života. Prevladavajući sekularni svjetonazor; tvrdi, konfuzna je mješavina suvremenog znanstvenog pravovjerja i pobožnih očekivanja. U većem dijelu knjige vodi se mislji Jamesa Lovelocka: "Ljudi se na Zemlji u nekoj mjeri ponašaju poput patogenog organizma, odnosno poput stanice tumora ili neoplazme."

Walter Isaacson
Autor je dvije godine
pratio u stopu Muska,
sjedio s njim na
sastancima, obilazio
tvornice i satima
razgovarao ne samo s
njim nego i s njegovim
rodacima, prijateljima,
suradnicima i
suparnicima

ROBERT BAJRUŠIĆ

Novinar, politički komentator i kritičar Jutarnjeg lista. Objavio je i dvije knjige, biografiju Zorana Milanovića i biografiju Mate Granića

Marino Erceg
ŽIVKO KUSTIĆ,
NEUSTRAŠIVI GLAS
CRKVE U HRVATA
Glas Koncila

Ovo je kvalitetno napisano svjedočanstvo o novinaru-svećeniku, koji je bio sudionik i kroničar u burnim vremenima i ostao čist. Naime, u povijesti Katoličke crkve u Hrvatskoj postojao je niz pojedinaca, istaknutih u različitim područjima. Još više ih je bilo u hrvatskom novinarstvu, koji su se istaknuli svojim pisanjem o društvenim problemima i tako ostavili svjedočanstva o životu u Hrvatskoj. Ali, ako je netko predstavljao obje skupine, i to na najbolji mogući način, tada je to svakako Živko Kustić. Iako će ostati zapamćen po svojim komentarima i rubrici Pisma seoskoga župnika don Jure koje je godinama pisao u Glasu Koncila, a zatim dulje od dvadeset godina kao kolumnist u Jutarnjem listu i Globusu, dobro da postoji ova knjiga.

Walter Isaacson
ELON MUSK
Školska knjiga
prijevod: Marko Maras

Kako se dogodilo da danas o puno toga što se događa na Zemlji odlučuje netko koga su u djetinjstvu provedenom u Južnoafričkoj Republici vršnjaci redovito tukli, nerijetko doslovno brutalno? Jesu li traume iz prošlosti razlozi zbog kojih Elon Musk duboko vjeruje u svoju epsku misiju, a njegova ga je manijakalna žestina, katkad i grubost, dovodila do samog ruba razaranja svega što bi ga okruživalo, piše Walter Isaacson, koji je dvije godine pratio u stopu Muska, sjedio s njim na sastancima, obilazio tvornice i satima razgovarao ne samo s njim nego i s njegovim rođacima, prijateljima, suradnicima i suparnicima. Tko želi saznati koji su događaji oblikovali trenutno najbližeg suradnika Donalda Trumpa, treba ovo pročitati.

Željka Godeč
VEČESLAV HOLJEVC,
TVORAC MODERNOG
ZAGREBA I
HRVATSKOG
NACIONALNOG
POKRETA
Profil knjiga

Malo je toga što se ne zna o Večeslavu Holjevcu, jednom od legendarnih zagrebačkih gradonačelnika. Premda je živio kratko, ostavio je iza sebe vrijedne, neuklonjive tragove, a njegovo duhovno, stvaralačko i materijalno naslijeđe utisnuto je i danas gotovo na svakom uglu Zagreba, jer bez njega grad ne bi imao fizionomiju kakvu ima. Fascinantni dometi za nekoga tko je rođen u siromašnoj obitelji u Karlovcu, odrastao bez oca i završio samo četiri razreda pučke škole. Njegovo naslijeđe je tako veliko da, iako je bio, kako se to danas govori, "komunist", ostao je upisan u kolektivnu memoriju kao jedan od najvećih gradonačelnika u povijesti Zagreba. I u njoj ostao i dandanas, 61 godinu nakon što je morao predati vlast svom nasljedniku Peru Pirkeru i 54 od smrti.

Kazimierz Mocarski
RAZGOVORI
S KRVNIKOM
Srednja Europa
prijevod: Slaven Kale

Punih 255 dana ili gotovo devet mjeseci, od 2. ožujka do 11. studenoga 1949., u istoj su se zatvorskoj ćeliji svakoga dana vodili razgovori između jednoga Poljaka i dvojice Nijemaca - između čovjeka koji se borio za slobodu svoje domovine i dvojice nacističkih zločinaca koji su u susjednu zemlju došli sijaati smrt. Jedan je od njih, autor knjige Kazimierz Mocarski, bio časnik ilegalne Zemaljske armije, koja se u okupiranoj Poljskoj organizirala za borbu protiv njemačkih okupatorskih snaga, a drugi je general Waffen-SS-a Jürgen Stroop, nacistički zapovjednik akcije uništenja židovskog geta u Varšavi. Stroop se ni najmanje nije kajao za ono što je za vrijeme rata učinio - štoviše, smatrao je da se njemu trenutno čini nepravda. "Židovi nisu ljudi", nekoliko uputa je napomenuo, prisjeća se Mocarski. Kako radi um zločinca, k tome slabo obrazovanog, može se pročitati u ovoj fascinantnoj knjizi, napokon prevedenoj na hrvatski jezik.

Evidencijski broj / Article ID: 21272659
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

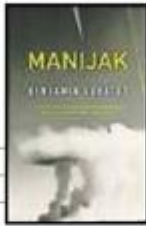
DRAGAN JURAK

Pisac i kritičar. Suradivao je i surađuje u brojnim hrvatskim medijima. Prije tri godine dobio je VBZ-ovu nagradu za najbolji neobjavljeni roman

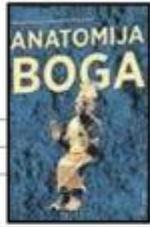
Kosta Nikolić
KRAJINA 1991.-1995.
Fraktura i SNV

Apsolutno izdanje godine. Možemo imati listu od pet knjiga, možemo imati listu od deset knjiga, a možemo samo istaknuti monografiju "Krajina", objavljenu krajem 2023., čitanu tijekom 2024. Hrvatska desnica "Krajini" je već dala značajan publicitet, no značaj knjige ne može se prenglasiti. Bez Nikolićeve knjige razumijevanje hrvatsko-srpskih i srpsko-hrvatskih odnosa više nije moguće. "Krajina" se gotovo u cijelosti oslanja na dokumentaciju arhiva Krajine, Haaškog suda, Ureda predsjednika RH, diplomatskih izvještaja, digitalne biblioteke predsjednika Clintona i drugih izvora, a intervencije u sam tekst su minimalne. Vrijednost monografije prvenstveno je historiografska, još uvijek i dnevno-politička, no kvaliteta je literarna.

Benjamin Labatut
MANIJAK
Vuković & Runjić
prijevod: Dinko Telečan

Labatutov roman-esej mogao je ući i u top pet proze. "Manijak" stoji na granici proze i publicistike. U romanu-eseju "Kada više ne razumijemo svijet" Labatut je pisao o Fritzu Haberu, Heisenbergu, i znanosti s kojom pamet staje kako u spoznajnom tako i u etičkom smislu. "Manijak" je nastavak te proze. Ime je znak. MANIAC je akronim za Matematički analizator; numerički integrator i komputator. Ne prvo računalo, ne drugo računalo, ali računalo s prvim pohranjenim programom. "Manijak" je knjiga o rođenju digitalnog svemira i umjetne inteligencije. U glavnim ulogama su Von Neumann, Edward Teller; tvorac H-bombe, Dennis Hassabis, tvorac šahovskog programa AlphaZero i friški nobelovac. Pitanjem etike i znanosti otkrivamo toplu vodu. U Labatutovu slučaju to trebamo uzeti doslovno.

Francesca Stavrakopoulou
ANATOMIJA BOGA
OceanMore
prijevod: Sandra Mladenović

Kako vidimo Boga? Suvremeni kršćanski teolozi Boga opisuju kao bestjelesno, nevidljivo božanstvo bez oblika i lica. Francesci Stavrakopoulou profesor teologije je u vrijeme studija savjetovao da se ne zamar previše Božjim tijelom, niti da Bibliju shvaća doslovno. No tekstovi proroka, Stari i Novi zavjet, sasvim su jasni. Bog hoda, govori, jede, spava, plače, smije se - i ne manje važno, ubija neprijatelje i gazi nogama čitave narode. Britanska teologinja iza apstraktne ideje Boga traži konkretan biblijski lik. Stavrakopoulou otkriva tog zametnutog, zaboravljenog i za današnju vjeru sasvim neupotrebljivog Boga.

Jože Pirjevec
PARTIZANI
Srednja Europa
prijevod: Anita Peti-Stanić

Povijest partizanskog pokreta slovenski povjesničar Jože Pirjevec počinje travanjским ratom 1941., a završava svibanjskim likvidacijama kvislinga 1945. godine. Povijest se kretala od komadanja Jugoslavije u Berlinu, Rimu, Budimpešti i Sofiji, do prvog i drugog zasjedanja AVNOJ-a u Bihacu i Jajcu. U geografskom smislu zahvaćen je prostor od Julijske krajine do Vardarske Makedonije, od Fruške gore do Visa. Historiografija partizanskog pokreta može se čitati kroz činjenice, kroz kontroverze, kroz osnovne teze, ili kroz fenomene. Epohalna knjiga o epohalnom pokretu. Šume, šume, najljepša vam hvala.

Marko Stričević
TITU U RUSIJU,
SIBIRSKA ODISEJA:
1915. - 1920.
V.B.Z.

Nakon vječno mladih partizana na kraju liste još i mladi Tito. Istražujući historiografsko neistraženu epizodu Titovih godina u Rusiji Marko Stričević zakucio je na svaka vrata, razgovarao sa svima, zaputio se do svakog mjesta u Sibiru, vlakom, taksijem ili pješke. "Tito u Rusiji" fascinantna je novinarska knjiga i fascinantan spoj historiografije i putopisa, reportaže i arhivskog rada. Pišući o Titovim formativnim godinama Stričević napipava i iskonski mit: mit o čovjeku koji se vratio s kraja svijeta i vijeka. Mit o čovjeku iz sibirske šumostepe.